Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

27. april 2023*

»Præjudiciel forelæggelse – EU-varemærker – forordning (EU) 2017/1001 – artikel 125, stk. 5 – international kompetence – sag om krænkelse – kompetence for retterne i den medlemsstat, hvor krænkelsen er begået, eller hvor der er risiko for krænkelse – reklame, der vises af en søgemaskine, og som anvender et nationalt topdomæne – reklame, der ikke præciserer det geografiske leveringsområde – omstændigheder, der skal tages i betragtning«

I sag C-104/22,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af markkinaoikeus (domstol i handelsretlige sager, Finland) ved afgørelse af 14. februar 2022, indgået til Domstolen den 15. februar 2022, i sagen

Lännen MCE Oy

mod

Berky GmbH,

Senwatec GmbH & Co. KG.,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, E. Regan, og dommerne D. Gratsias, M. Ilešič (refererende dommer), I. Jarukaitis og Z. Csehi,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Lännen MCE Oy ved asianajajat E. Hodge og K. Tommila,

– Berky GmbH og Senwatec GmbH & Co. KG ved asianajaja P. Eskola,

* Processprog: finsk.

– Europa-Kommissionen ved P. Němečková, S. Noë, J. Ringborg og J. Samnadda, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 125, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1001 af 14. juni 2017 om EU-varemærker (EUT 2017, L 154, s. 1).

2 Denne anmodning er indgivet i forbindelse med en tvist mellem Länsen MCE Oy (herefter »Länsen«), på den ene side, og selskaberne Berky GmbH og Senwatec GmbH & Co. KG., der indgår i samme koncern, på den anden side, vedrørende den angivelige krænkelse af EU-varemærket WATERMASTER, som Länsen er indehaver af.

Retsforskrifter

Forordning 2017/1001

3 Artikel 122 i forordning 2017/1001 med overskriften »Anvendelse af EU-regler om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område« bestemmer følgende i stk. 2:

»For så vidt angår sager, der er et resultat af de i artikel 124 omhandlede søgsmål og modkrav:

a) finder artikel 4, artikel 6, artikel 7, nr. 1), 2), 3[)] og 5), og artikel 35 i [Europa Parlamentets og Rådets] forordning (EU) nr. 1215/2012 [af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1)] ikke anvendelse

[…]«

4 Denne forordnings artikel 123 med overskriften »EU-varemærkedomstole« fastsætter følgende i stk. 1:

»Medlemsstaterne udpeger på deres områder det mindst mulige antal nationale retter i første og anden instans, som skal varetage de opgaver, der pålægges dem ved denne forordning.«

5 Forordningens artikel 124 med overskriften »Kompetence med hensyn til krænkelse og gyldighed« bestemmer:

»EU-varemærkedomstolene har enekompetence til at afgøre:

a) alle søgsmål vedrørende krænkelse af et EU-varemærke og – hvis national ret giver mulighed herfor – søgsmål vedrørende trussel om krænkelse af et EU-varemærke

b) alle søgsmål til fastslåelse af, at der ikke foreligger krænkelse af et EU-varemærket, hvis national ret giver mulighed herfor

c) alle søgsmål i anledning af de i artikel 11, stk. 2, omhandlede handlinger

d) modkrav med påstand om EU-varemærkets fortabelse eller ugyldighed som omhandlet i artikel 128.«

6 Artikel 125 i forordning 2017/1001 med overskriften »International kompetence« fastsætter:

»1. Medmindre andet er fastsat i denne forordning eller i de bestemmelser i forordning (EU) nr. 1215/2012, der finder anvendelse i henhold til artikel 122, anlægges de sager, der er et resultat af de i artikel 124 omhandlede søgsmål og modkrav, ved retterne i den medlemsstat, hvor sagsøgte har bopæl, eller, hvis han ikke har bopæl i nogen af medlemsstaterne, i den medlemsstat, hvor han har forretningssted.

[…]

5. De sager, der er et resultat af de i artikel 124 omhandlede søgsmål og modkrav, kan, bortset fra søgsmål til fastslåelse af, at der ikke foreligger krænkelse af et EU-varemærke, ligeledes anlægges ved retterne i den medlemsstat, hvor krænkelsen er begået, eller hvor der er risiko for krænkelse, eller hvor en i artikel 11, stk. 2, omhandlet handling er begået.«

7 Denne forordnings artikel 126 med overskriften »Kompetenceområde« fastsætter:

»1. En EU-varemærkedomstol, der har kompetence i medfør af artikel 125, stk. 1-4, er kompetent med hensyn til:

a) krænkelser af EU-varemærker, der er begået, eller som der er risiko for i en af medlemsstaterne

b) de i artikel 11, stk. 2, omhandlede handlinger, som er begået i en af medlemsstaterne.

2. En EU-varemærkedomstol, der har kompetence i medfør af artikel 125, stk. 5, er kun kompetent med hensyn til handlinger, der er begået, eller som der er risiko for i den medlemsstat, hvor denne ret er beliggende.«

Forordning nr. 1215/2012

8 Artikel 17 i forordning nr. 1215/2012 bestemmer følgende i stk. 1:

»I sager om aftaler indgået af en person (forbrugeren) med henblik på brug, der må anses at ligge uden for hans erhvervsmæssige virksomhed, afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 6 og artikel 7, nr. 5):

[…]

c) i alle andre tilfælde, når aftalen er indgået med en person, der udøver erhvervsmæssig virksomhed i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl, eller på en hvilken som helst måde retter sådan virksomhed mod denne medlemsstat eller mod flere stater inklusive denne medlemsstat, og aftalen er omfattet af den pågældende virksomhed.«

9 Denne forordnings artikel 66, stk. 1, fastsætter:

Denne forordning finder kun anvendelse på retssager, som er anlagt, på officielt bekræftede dokumenter, som udstedt eller registreret, og på retsforlig, som er godkendt eller indgået på eller efter den 10. januar 2015.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

10 Selskabet Lännen, der har hjemsted i Finland, fremstiller bl.a. amfibie-gravemaskiner, som selskabet markedsfører under EU-varemærket WATERMASTER, der blev registreret den 12. juli 2004 med nr. 003185758.

11 Den 28. januar 2020 anlagde dette selskab sag om varemærkekrænkelse ved markkinaoikeus (domstol i handelsretlige sager, Finland) mod selskaberne Berky og Senwatec, der begge har hjemsted i Tyskland, og som indgår i samme koncern.

12 Lännen har foreholdt Senwatec, at dette selskab har gjort sig skyldig i en varemærkekrænkelse i Finland bestående i anvendelse af en henvisning mod betaling på webstedet for en online-søgemaskine, der henhører under denne medlemsstats nationale topdomæne, og som efter en søgning på denne søgemaskines websted med ordet »watermaster« viste en reklame for Lännens produkter. I august 2016 viste en søgning i Finland med ordet »Watermaster« på webstedet www.google.fi således som første søgeresultat en reklame fra Google Adwords for Senwatecs produkter, der var adskilt fra de øvrige søgeresultater af en streg og i forbindelse med hvilket ordet »reklame« var anført.

13 Den forelæggende ret har anført, at det reklamelink, der var et resultat af denne søgning, og den medfølgende tekst ikke indeholdt nogen oplysninger, der specifikt henviste til Finland eller til det geografiske leveringsområde for Senwatecs produkter. Den forelæggende ret har imidlertid anført, at der på Senwatecs websted, som dette reklamelink førte til, bl.a. fandtes en engelsksproget tekst, ifølge hvilken Senwatecs produkter anvendes over hele verden, og et verdenskort, hvorpå de lande, hvor Senwatec efter egne oplysninger driver virksomhed i, var markeret med en mørkere farve. Finland var ikke blandt disse lande.

14 Lännen har foreholdt Berky, at selskabet fra 2005 til 2019 har krænket Lännens varemærke, idet Berky gennem en almindelig henvisning til billeder, der er frit tilgængelige på Flickr.com, som er en hjemmeside til deling af fotos, havde præsenteret billeder af Lännens maskiner ved at benytte et såkaldt metatag (*meta tag*), der indeholdt nøgleordet »Watermaster«, som havde til formål at gøre det nemmere for internettets søgemaskiner at identificere disse billeder. Ved en søgning i Finland efter ordet »Watermaster« på webstedet www.google.fi fremkom der således et link til en side med billeder af Berkys maskiner.

15 Den forelæggende ret har fremhævet, at det link, der fremkom som søgeresultat, ikke var et reklamelink, men et såkaldt »organisk« søgeresultat. I billedteksterne til billederne i onlinetjenesten Flickr.com var maskinernes navne angivet på engelsk, ligesom deres modelnumre var angivet. I forbindelse med billederne vistes desuden Berkys logo. Hvert af billederne var ledsaget af adskillige metatags dannet af nøgleord på engelsk og andre sprog, heriblandt ordet »Watermaster«.

16 Ifølge Lännen har Berky og Senwatec udøvet marketingaktiviteter på internettet, der var rettet mod Republikken Finland, og som i denne medlemsstat kunne ses af finske forbrugere og erhvervsdrivende. Senwatecs og Berkys produkter sælges i hele verden. Eftersom den omhandlede reklame var redigeret på engelsk, rettede den sig ifølge Lännen til en international kundekreds og mod ethvert land, hvor den kunne ses.

17 Berky og Senwatec har heroverfor bestridt den forelæggende rets kompetence, idet de har gjort gældende, at de hævdede krænkelser ikke blev begået i Finland.

18 Disse selskaber har gjort gældende, at deres marketingsaktiviteter ikke var rettet mod Finland, eftersom de ikke udbyder deres produkter i denne medlemsstat, og eftersom de ikke er virksomme på denne medlemsstats marked. Hverken resultatet af en søgning på webstedet www.google.fi eller brugen af et metatag med søgeordet »Watermaster« gjorde det muligt at fastslå, at deres virksomhed var rettet mod Finland. Med henblik på at fastslå, om den forelæggende ret har kompetence, har det således ingen betydning, om det påståede retsstridige indhold er synligt online i Finland, men snarere, om dette indhold har en relevant tilknytning til denne medlemsstat.

19 Den forelæggende ret har anført, at parterne har forskellige opfattelser af, om det kort, der findes på Senwatecs websted, viser, at leveringsområdet for dette selskabs produkter er begrænset til et geografisk område, som Finland synes at være udelukket fra. Ifølge Senwatec er kortet et af de beviser, som godtgør, at Finland ikke er en del af markedsområdet for selskabets produkter, hvorimod markedet for Senwatecs produkter ifølge Lännen er verdensomspændende og rækker ud over de områder, der er omfattet af det nævnte kort.

20 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at der inden for rammerne af undersøgelsen af, om en retsinstans, ved hvilken der er anlagt sag i kraft af det sted, hvor krænkelsen er begået, har kompetence, i forbindelse med udpegelsen af de medlemsstater, hvor de forbrugere eller erhvervsdrivende, som de reklamer, der vises på et websted, er rettet til, befinder sig, bl.a. skal tages hensyn til de geografiske leveringsområder for de omhandlede produkter.

21 Den forelæggende ret er dog af den opfattelse, at andre omstændigheder kan være relevante med henblik på en sådan undersøgelse, således som det fremgår af Szpunars forslag til afgørelse AMS Neve m.fl. (C-172/18, EU:C:2019:276), uden at det dog klart fremgår, hvilke andre omstændigheder der kan være tale om, henset til, at Domstolen endnu ikke har taget stilling til dette spørgsmål.

22 Den forelæggende ret ønsker navnlig oplyst, om den ved fastlæggelsen af sin kompetence i henhold til artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001 skal tage hensyn til, under hvilken medlemsstats topdomæne det søgemaskinewebsted, som giver adgang til de reklamer, der udgør krænkelserne, henhører.

23 På denne baggrund har markkinaoikeus (domstol i handelsretlige sager) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Virksomhed A er etableret i medlemsstat X, hvor den har hjemsted, og har på et websted i en reklame eller som nøgleord benyttet et tegn, der er identisk med et EU-varemærke tilhørende virksomhed B.

1) Kan det i en situation som den ovenstående lægges til grund, at reklamen er rettet til forbrugere eller [erhvervsdrivende] i medlemsstat Y, hvor virksomhed B har hjemsted, og har en EU-varemærkedomstol i medlemsstat Y kompetence til at behandle et søgsmål om krænkelse af et EU-varemærke som omhandlet i EU-varemærkeforordningens artikel 125, stk. 5, hvis det geografiske leveringsområde for varerne i det mindste ikke er udtrykkeligt præciseret, eller hvis ingen specifik medlemsstat er udtrykkeligt undtaget fra leveringsområdet i den elektronisk offentliggjorte reklame eller på en annoncørs websted, som er forbundet hermed gennem et link? Kan der i denne henseende tages hensyn til arten af de varer, som reklamen vedrører, og det forhold, at markedsområdet for virksomhed A's produkter som hævdet omfatter hele verden og dermed hele Den Europæiske Unions område, herunder medlemsstat Y's område?

2) Kan det lægges til grund, at den førnævnte reklame er rettet til forbrugere eller [erhvervsdrivende] i medlemsstat Y, hvis reklamen vises på et søgemaskinewebsted henhørende under medlemsstat Y's nationale topdomæne?

3) Såfremt spørgsmål 1 eller 2 besvares bekræftende: Hvilke øvrige omstændigheder skal tages i betragtning ved afgørelsen af, om reklamen er rettet til forbrugere eller [erhvervsdrivende] i medlemsstat Y?«

Om de præjudicielle spørgsmål

24 Med de tre spørgsmål, der skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001 skal fortolkes således, at en indehaver af et EU-varemærke, som mener at have lidt skade ved en tredjemands brug uden samtykke af et tegn, der er identisk med dette varemærke, i reklamer og salgsudbud, der er vist online, for varer af samme eller lignende art som dem, for hvilke det nævnte varemærke er registreret, kan anlægge en sag om varemærkekrænkelse mod denne tredjemand ved en EU-varemærkedomstol i den medlemsstat, hvor de forbrugere og erhvervsdrivende, som disse reklamer eller disse salgsudbud er rettet imod, befinder sig, på trods af det forhold, at den nævnte tredjemand ikke udtrykkeligt og entydigt har angivet denne medlemsstat blandt de områder til, hvilke de omhandlede produkter vil kunne leveres.

25 Det skal bemærkes, at på trods af princippet fastsat i artikel 66, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 om anvendelse fra den 10. januar 2015 af denne forordning på søgsmål vedrørende et EU-varemærke, udelukker artikel 122, stk. 2, i forordning 2017/1001, for så vidt angår bl.a. sager om krænkelse af et sådant varemærke, anvendelsen af visse bestemmelser i forordning nr. 1215/2012, såsom anvendelsen af de regler, der er indeholdt i sidstnævnte forordnings artikel 4 og 6, i artikel 7, stk. 1, 2, 3 og 5, samt i artikel 35. På grund af denne udelukkelse følger kompetencen for de EU-varemærkedomstole, der er omhandlet i artikel 123, stk. 1, i forordning 2017/1001, til at behandle sager om krænkelse af et EU-varemærke af de regler, der er fastsat direkte ved forordning 2017/1001, som har karakter af lex specialis i forhold til de regler, der er fastsat ved forordning nr. 1215/2012 (jf. analogt dom af 5.9.2019, AMS Neve m.fl., C-172/18, EU:C:2019:674, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).

26 Det følger heraf, at en sag om varemærkekrænkelse, der er anlagt den 28. januar 2020, for så vidt som den vedrører et EU-varemærke, henhører under de regler om international kompetence, der er fastsat ved forordning 2017/1001.

27 Det fremgår af denne forordnings artikel 125, stk. 1, at når sagsøgte har bopæl i en medlemsstat, anlægger sagsøgeren sag ved retterne i denne medlemsstat.

28 Artikel 125, stk. 5, fastsætter imidlertid, at sagsøgeren »ligeledes« kan anlægge sin sag ved retterne »i den medlemsstat, hvor krænkelsen er begået, eller hvor der er risiko for krænkelse«.

29 I artikel 126 i forordning 2017/1001 præciseres det i stk. 1, at når en EU-varemærkedomstol skal behandle en sag på grundlag af den nævnte forordnings artikel 125, stk. 1, er den kompetent med hensyn til krænkelser af EU-varemærker, der er begået, eller som der er risiko for i en af medlemsstaterne, og i stk. 2, at når en sådan domstol skal behandle en sag i medfør af samme forordnings artikel 125, stk. 5, er den kun kompetent med hensyn til handlinger, der er begået, eller som der er risiko for i den medlemsstat, som den henhører under.

30 Det følger af denne sondring, at sagsøgeren fastlægger omfanget af den stedlige kompetence for den domstol, der skal behandle sagen, alt efter om den pågældende vælger at anlægge sagen om varemærkekrænkelse for den EU-varemærkedomstol, hvor sagsøgte har bopæl, eller for den EU-varemærkedomstol, hvor krænkelsen er begået, eller hvor der er risiko for krænkelse. Når sagen om varemærkekrænkelse er støttet på artikel 125, stk. 1, i forordning 2017/1001, omhandler den nemlig potentielt de krænkelser, der er begået på hele Unionens område, mens den, når den er støttet på artikel 125, stk. 5, er begrænset til de krænkelser, der er begået, eller som der er risiko for, i en enkelt medlemsstat, nemlig den medlemsstat, hvor den domstol, der skal behandle sagen, har sit sæde (jf. analogt dom af 5.9.2019, AMS Neve m.fl., C-172/18, EU:C:2019:674, præmis 40).

31 Den beføjelse, der er tillagt sagsøgeren til at vælge det ene eller det andet grundlag, som følger af anvendelsen af ordet »ligeledes«, der fremgår af artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001, kan ikke forstås således, at sagsøgeren i forhold til de samme krænkelser kan kumulere søgsmål støttet på denne artikels stk. 1 og 5, men udtrykker alene den alternative karakter af det i artikel 125, stk. 5, nævnte værneting i forhold til de i de andre stykker i denne artikel nævnte værneting (jf. analogt dom af 5.9.2019, AMS Neve m.fl., C-172/18, EU:C:2019:674, præmis 41).

32 Ved at fastsætte et sådant alternativt værneting og ved i artikel 126, stk. 2, i forordning 2017/1001 at begrænse den stedlige kompetence, der er knyttet til dette værneting, tillader EU-lovgiver indehaveren af et EU-varemærke, hvis denne ønsker det, at anlægge målrettede sager, der hver for sig vedrører krænkelser, der er begået på en enkelt medlemsstats område (jf. analogt dom af 5.9.2019, AMS Neve m.fl., C-172/18, EU:C:2019:674, præmis 42).

33 Med forbehold for de efterprøvelser, der i det foreliggende tilfælde påhviler den forelæggende ret, fremgår det af de sagsakter, som Domstolen råder over, at de krænkelser, som indehaveren af EU-varemærket gør gældende, består i, at der online gennem betalte henvisninger og almindelige henvisninger er vist et indhold med denne indehavers konkurrenters produkter med udgangspunkt i et tegn, der er identisk med det pågældende EU-varemærke, alene i den udstrækning den omhandlede visning er rettet mod forbrugere eller erhvervsdrivende i Finland.

34 Med henblik på at afgøre, om denne online-visning virkelig er rettet mod forbrugere eller erhvervsdrivende i Finland, ønsker den forelæggende ret således navnlig oplyst, om de pågældende produkters art, omfanget af det relevante marked og den omstændighed, at denne visning finder sted på et søgemaskinewebsted, der henhører under denne medlemsstats nationale topdomæne, udgør relevante omstændigheder med henblik på at undersøge, om den har international kompetence i henhold til artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001, og i givet fald, om der i denne henseende skal tages hensyn til andre omstændigheder.

35 Til trods for, at de krænkelser, som foreholdes hvert af de sagsøgte selskaber i hovedsagen, der indgår i samme koncern, er forskellige, er der kun anlagt en sag ved den forelæggende ret.

36 Det skal derfor afgøres, om de krænkelser, som foreholdes disse to selskaber, gør det muligt i hvert af disse to tilfælde at fastlægge en tilknytning til den medlemsstat, hvor den ret, ved hvilken sagen om varemærkekrænkelse er anlagt i henhold til artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001, er beliggende.

37 Det skal endvidere bemærkes, at undersøgelsen af, om den ret, ved hvilken der er anlagt en sag om varemærkekrænkelse, har kompetence, ikke kan sidestilles med en prøvelse af denne sags realitet (jf. analogt dom af 16.6.2016, Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis).

38 Det ville være urimeligt at kræve, at den ret, ved hvilken der er anlagt en sag om varemærkekrænkelse, i forbindelse med undersøgelsen af, om den har kompetence i medfør af artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001, skal foretage en tilbundsgående undersøgelse af disse komplicerede faktiske og retlige omstændigheder.

39 Omstændigheder, som er medvirkende til, at det med rimelighed kan antages, at der kan være begået krænkelser, eller at der er risiko for krænkelser i en medlemsstat, er således tilstrækkelige til, at EU-varemærkedomstolen i denne medlemsstat har kompetence i henhold til artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001.

40 Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at det følger af Domstolens praksis, at det kriterium for retternes kompetence, der er udtrykt ved ordene »medlemsstat, hvor krænkelsen er begået, eller hvor der er risiko for krænkelse«, som foreskrevet i denne forordnings artikel 125, stk. 5, vedrører en aktiv handling fra den, der begår den pågældende krænkelse (jf. analogt dom af 5.9.2019, AMS Neve m.fl., C-172/18, EU:C:2019:674, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis).

41 Hvad navnlig angår forpligtelsen for en EU-varemærkedomstol til, når denne skal efterprøve sin kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt der er sket en varemærkekrænkelse i den medlemsstat, som den henhører under, i henhold til artikel 125, stk. 5, at sikre sig, at de handlinger, som sagsøgte kritiseres for, er blevet begået på dette område, har Domstolen fastslået, at når de handlinger, som sagsøgte kritiseres for, består i reklamer og salgsudbud, der vises elektronisk, for varer, som er forsynet med et tegn, der er identisk med eller ligner et EU-varemærke, uden indehaveren af dette varemærkes samtykke, skal det lægges til grund, at disse handlinger er blevet begået på det område, hvor de forbrugere eller de erhvervsdrivende, som disse reklamer og disse salgsudbud er rettet imod, befinder sig (jf. analogt dom af 5.9.2019, AMS Neve m.fl., C-172/18, EU:C:2019:674, præmis 46 og 47 og den deri nævnte retspraksis).

42 Ved en visning online af indhold, som er rettet mod forbrugere eller erhvervsdrivende i en medlemsstat, det være sig blot potentielt, og for så vidt som oplysninger om de geografiske leveringsområder for de pågældende produkter anses for et tegn af særlig væsentlig betydning i forbindelse med nævnte bedømmelse (jf. i denne retning dom af 12.7.2011, L'Oréal m.fl., C-324/09, EU:C:2011:474, præmis 65), kan indehaveren af et EU-varemærke i henhold til artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001 således anlægge sag om krænkelse af vedkommendes varemærke i denne medlemsstat. EU-varemærkedomstolene i bopælsmedlemsstaten for de forbrugere eller de erhvervsdrivende, som sådanne reklamer og salgsudbud henvender sig til, er nemlig særligt egnede til at besvare spørgsmålet, om den hævdede krænkelse foreligger (jf. analogt dom af 5.9.2019, AMS Neve m.fl., C-172/18, EU:C:2019:674, præmis 57).

43 I det foreliggende tilfælde skal det med forbehold af den efterprøvelse, som den forelæggende ret skal foretage, fastslås, at de geografiske leveringsområder for de berørte produkter ikke er nævnt i den i denne doms præmis 12 omhandlede reklame. Desuden er kortet på Senwatecs websted, der ifølge Lännen viser hele det geografiske omfang af dette selskabs marked, ikke i selv tilstrækkeligt til at bevise, at der er en tilknytning til Finland, eftersom den sammenhæng som kortet indgår i, ikke gør det muligt at konkludere, at Senwatecs virksomhed er rettet mod det finske marked.

44 For så vidt som der ikke foreligger præcise oplysninger om de geografiske leveringsområder for de pågældende produkter, skal tilknytningen til den berørte medlemsstat, i det foreliggende tilfælde Finland, fastlægges på baggrund af andre omstændigheder for, at sagsøgeren i medfør af artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001 kan anlægge en sag om krænkelse ved en ret i denne medlemsstat.

45 Som nævnt i nærværende doms præmis 25 udgør bestemmelserne i forordning 2017/1001 med hensyn til søgsmål om krænkelse af EU-varemærker lex specialis i forhold til de i forordning nr. 1215/2012 opstillede regler. Dette bevirker imidlertid ikke, at forordning nr. 1215/2012 ikke er relevant i forhold til at belyse og fortolke begreber, der er analoge med de begreber, der er foreskrevet i denne forordning, og som er nødvendige for fortolkningen af forordning 2017/1001, eftersom de er omfattet af sidstnævnte forordning.

46 Hvad angår fortolkningen af artikel 17, stk. 1, litra c), i forordning nr. 1215/2012 har Domstolen fastslået, at der er forskellige holdepunkter, der gør det muligt at fastslå, at en erhvervsdrivendes virksomhed er rettet mod forbrugerens bopælsmedlemsstat, nemlig bl.a. virksomhedens internationale beskaffenhed, anvendelsen af et sprog eller en valuta, der er forskellig fra det sprog eller den valuta, der normalt anvendes i medlemsstaten, hvor den erhvervsdrivende er etableret, oplysning om telefonnummer med angivelse af international landekode, udgifter til en søge- og annonceringsydelse på internettet med henblik på at give forbrugere, der har bopæl i andre medlemsstater, adgang til den erhvervsdrivendes eller det formidlende selskabs netsted,

anvendelsen af et andet topdomænenavn end det, der anvendes i den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende er etableret, og omtale af et internationalt klientel sammensat af kunder med bopæl i forskellige medlemsstater (jf. analogt dom af 7.12.2010, Pammer og Hotel Alpenhof, C-585/08 og C-144/09, EU:C:2010:740, præmis 93).

47 Uden at være udtømmende indeholder denne liste oplysninger, som kan være relevante for anvendelse af artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001. I den foreliggende sag er det relevant, at reklamer og salgsudbud er gjort tilgængelige på et websted med det nationale topdomæne for en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende er etableret.

48 Det skal imidlertid præciseres, at den omstændighed, at en hjemmeside er tilgængelig på det område, som er omfattet af varemærket, ikke er tilstrækkeligt til, at det kan konkluderes, at det salgsudbud, der fremsættes dér, henvender sig til forbrugere på dette område (dom af 12.7.2011, L'Oréal m.fl., C-324/09, EU:C:2011:474, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).

49 Det følger af de ovenstående betragtninger, at det udgør en aktiv handling, når en virksomhed betaler operatøren af et søgemaskinewebsted med det nationale topdomæne for en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor den pågældende virksomhed er etableret, med henblik på til kundekredsen i denne medlemsstat at vise et link til denne virksomheds websted, der gør det muligt for en specifik målgruppe at få adgang til udbuddet af dens produkter.

50 En sådan betalt henvisning udgør dermed en tilstrækkelig tilknytning i henhold til artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001 til den medlemsstat, hvori den kundekreds, som annonceringen er rettet mod, befinder sig.

51 Hvad angår brugen af det tegn, der er registreret som varemærke, som et metatag på en online billeddelingstjeneste, som henhører under et generisk topdomæne, skal det fastslås, at denne brug adskiller sig fra en betalt henvisning med hensyn til vurderingen af betingelsen om, at der skal foreligge en aktiv handling rettet mod den medlemsstat, hvor krænkelsen er begået, eller hvor der er risiko for krænkelse. I et sådant tilfælde med betalt henvisning forekommer det nemlig umuligt at opfylde denne betingelse, dels eftersom et websted med et generisk topdomæne ikke er rettet mod en kundekreds i en særlig medlemsstat, dels eftersom et metatag alene har til formål at gøre de muligt for søgemaskinen bedre at kunne identificere de billeder, som findes på dette websted, og derigennem øge deres tilgængelighed.

52 På denne baggrund kan den forelæggende ret ikke erklære sig kompetent i medfør af artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001 i mangel af andre omstændigheder, der kan godtgøre, at en sådan almindelig henvisning er rettet mod en kundekreds i Finland.

53 Hvad angår arten af de berørte produkter og den geografiske udstrækning, tilkommer det den ret, ved hvilken der er anlagt en sag om krænkelse, at vurdere fra sag til sag, om disse omstændigheder er relevante for at kunne konkludere, at en henvisning, der er tilgængelig på det område, der er omfattet af varemærket, henvender sig til forbrugere på dette område (jf. i denne retning dom af 12.7.2011, L'Oréal m.fl., C-324/09, EU:C:2011:474, præmis 61).

54 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal de forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 125, stk. 5, i forordning 2017/1001 skal fortolkes således, at en indehaver af et EU-varemærke, som mener at have lidt skade ved en tredjemands brug uden samtykke af et tegn, der er identisk med dette varemærke, i reklamer og salgsudbud, der er vist online, for varer af samme eller lignende art som dem, for hvilke det nævnte varemærke er registreret, kan anlægge

en sag om varemærkekrænkelse mod denne tredjemand ved en EU-varemærkedomstol i den medlemsstat, hvor de forbrugere og erhvervsdrivende, som disse reklamer eller disse salgsudbud er rettet imod, befinder sig, på trods af den omstændighed, at den nævnte tredjemand ikke udtrykkeligt og entydig har angivet denne medlemsstat blandt de områder, til hvilke de omhandlede produkter vil kunne leveres, såfremt den pågældende tredjemand anvender dette tegn i en betalt henvisning på et søgemaskinewebsted, der anvender den omhandlede medlemsstats nationale topdomæne. Dette er derimod ikke tilfældet alene som følge af den omstændighed, at de pågældende tredjemænd har foretaget en almindelig henvisning mod betaling til billeder af deres egne produkter på en online-billeddelingstjeneste, der henhører under et generisk topdomæne, ved brug af metatags dannet ud fra nøgleord bestående af det omhandlede varemærke.

Sagsomkostninger

55 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

Artikel 125, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1001 af 14. juni 2017 om EU-varemærker

skal fortolkes således, at

en indehaver af et EU-varemærke, som mener at have lidt skade ved en tredjemands brug uden samtykke af et tegn, der er identisk med dette varemærke, i reklamer og salgsudbud, der er vist online, for varer af samme eller lignende art som dem, for hvilke det nævnte varemærke er registreret, kan anlægge en sag om varemærkekrænkelse mod denne tredjemand ved en EU-varemærkedomstol i den medlemsstat, hvor de forbrugere og erhvervsdrivende, som disse reklamer eller disse salgsudbud er rettet imod, befinder sig, på trods af den omstændighed, at den nævnte tredjemand ikke udtrykkeligt og entydig har angivet denne medlemsstat blandt de områder, til hvilke de omhandlede produkter vil kunne leveres, såfremt den pågældende tredjemand anvender dette tegn i en betalt henvisning på et søgemaskinewebsted, der anvender den omhandlede medlemsstats nationale topdomæne. Dette er derimod ikke tilfældet alene som følge af den omstændighed, at de pågældende tredjemænd har foretaget en almindelig henvisning mod betaling til billeder af deres egne produkter på en online-billeddelingstjeneste, der henhører under et generisk topdomæne, ved brug af metatags dannet ud fra nøgleord bestående af det omhandlede varemærke.

Underskrifter